

Městská agenda pro EU

Amsterodamský pakt

(Závazná je originální verze v anglickém jazyce.)

Ustanovení

Městské agendy pro EU

„Amsterodamský pakt“

sjednaný na neformálním zasedání ministrů členských zemí EU odpovědných za městské záležitosti dne 30. května 2016 v Amsterdamu v Nizozemsku.

Dne 30. května 2016 se v nizozemském Amsterdamu na pozvání nizozemského předsednictví Rady Evropské unie (EU) konalo neformální zasedání ministrů členských zemí EU odpovědných za městské záležitosti.

Tohoto setkání se zúčastnili viceprezident pro energetickou unii, evropská komisařka pro regionální politiku a zástupci Evropského parlamentu (EP), Evropského výboru regionů (VR), Evropského hospodářského a sociálního výboru (EHSV), Evropské investiční banky (EIB), zástupci Norska, Programu OSN pro lidská sídla (UN-HABITAT) a příslušných zainteresovaných organizací, jako například EUROCITIES a Rady evropských obcí a regionů (CEMR), jakož i Evropské znalostní platformy městských záležitostí (EUKN), Evropské monitorovací sítě pro územní rozvoj a soudržnost (ESPON) a Evropského fóra politik architektury (EFAP).

Preambule

Evropská unie je jednou z nejvíce urbanizovaných oblastí na světě. V městských oblastech dnes žije více než 70 % obyvatel Evropy^{1 2}. OSN předpokládá, že do roku 2050 tento podíl dosáhne 80 %³. Rozvoj městských oblastí bude mít výrazný dopad na budoucí udržitelný rozvoj (hospodářský, environmentální i sociální) Evropské unie a jejích obyvatel.

Městské oblasti mohou být bez ohledu na svou velikost hnacími silami ekonomiky, které povzbudí růst, tvorbu pracovních míst pro obyvatele těchto oblastí a zvýší konkurenceschopnost Evropy v globalizované ekonomice. V současné době je 73 % všech pracovních míst a 80 % lidí ve věku 25 až 64 let s vysokoškolským vzděláním soustředěno v evropských městech a na jejich předměstích. Městské oblasti jsou ale také místem, kde se soustřeďují problémy jako segregace, nezaměstnanost a chudoba.

Vzhledem k výše uvedenému hrají městské oblasti klíčovou roli při snaze o plnění cílů strategie Evropa 2020 a o vyřešení řady nejpálčivějších problémů EU, včetně současné uprchlické a azylové krize. Městské orgány⁴ hrají v každodenním životě všech občanů EU rozhodující roli. Tyto orgány často představují úroveň veřejné správy, která je občanům nejbližší. Hospodářskou, sociální a územní soudržnost Evropské unie a kvalitu života jejích občanů velmi významně ovlivňuje úroveň udržitelného rozvoje evropských měst.

Potřeba městské agendy pro EU

Ve snaze maximálně uplatnit potenciál Evropské unie a plnit její strategické cíle usiluje Městská agenda pro EU o to, aby zapojila městské orgány do snahy o zlepšování právní úpravy, financování a znalostí (znalostní základna, výměna znalostí):

- Právní předpisy EU jsou do značné míry prováděny na úrovni městských oblastí a na tyto oblasti přímo i nepřímo působí. Právní předpisy EU mají někdy protichůdné dopady a jejich provádění na místní úrovni může být obtížné. Proto by předpisy EU měly tyto překážky předvídat.
- Městské orgány patří mezi klíčové příjemce financování z EU. Přístup ke stávajícímu financování však někdy bývá administrativně náročný. Městská agenda pro EU si klade za cíl zlepšit dostupnost a koordinaci stávajících možností financování a přispět k jejich zjednodušení.
- Znalosti vývoje městských oblastí jsou neúplné a úspěšné zkušenosti by bylo možné lépe zhodnocovat, sdílet i využívat. Cílem Městské agendy pro EU je proto zlepšit vědomostní základnu v oblasti městské politiky a výměnu osvědčených postupů.

¹ Tento výpočet je založen na definici „stupně urbanizace“ městské oblasti (velká a malá města a předměstí): <http://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/overview>

² Termín „městské oblasti“ se v paktu používá pro označení všech forem a velikostí městského osídlení a jejich obyvatel, neboť přesné definice „města“ a „městské oblasti“ se v jednotlivých členských státech liší.

³ Tento předpoklad vychází z definic jednotlivých států, které se mohou od definice „stupně urbanizace“ lišit. Avšak výsledky na úrovni EU jsou téměř totožné s výsledky získanými na základě definice „stupně urbanizace“.

⁴ Termín „městské orgány“ se zde používá k označování příslušných veřejných orgánů odpovědných za správu výše uvedených „městských oblastí“, a to bez ohledu na to, zda se jedná o místní, regionální, metropolitní a/nebo státní orgány.

Využívání plného potenciálu městských oblastí vyžaduje společný přístup jak mezi jednotlivými sektorovými politikami, tak mezi různými úrovněmi správy. Vyvážený, udržitelný a integrovaný přístup k městským otázkám by se měl v souladu s Lipskou chartou o udržitelných evropských městech zaměřit na všechny důležité aspekty rozvoje měst (především na ekonomické, environmentální, sociální, územní a kulturní), neboť je podmínkou zajištění řádné městské správy a politiky. Je třeba zlepšit vzájemné doplňování politik, které se týkají městských oblastí, a posílit jejich městskou dimenzi. Toho lze dosáhnout zapojováním všech úrovní správy, zajišťováním koordinace a účinné interakce mezi jednotlivými sektory politiky při plném respektování zásady subsidiarity a v souladu s pravomocemi jednotlivých úrovní. S cílem posílit městskou dimenzi politiky EU nabízí Městská agenda pro EU novou formu spolupráce na více úrovních a s více zúčastněnými stranami. Každá zúčastněná strana může svobodně stanovit svou vlastní míru účasti na Městské agendě pro EU.

Pro řešení stále složitějších problémů městských oblastí je důležité, aby městské orgány spolupracovaly s místními komunitami, občanskou společností, podniky a znalostními institucemi. Společně jsou hlavní hnací silou podílející se na utváření udržitelného rozvoje směřujícího k environmentálnímu, ekonomickému, sociálnímu a kulturnímu pokroku městských oblastí. Politiky EU, národní, regionální i místní politiky by měly určovat nezbytný rámec, ve kterém budou moci občané, nevládní organizace, podniky a městské orgány za přispění znalostních institucí čelit těm nejnaléhavějším výzvám, které před nimi stojí.

Městská agenda pro EU uznává ve vztahu k městským oblastem v celé EU polycentrickou strukturu Evropy a její rozmanitost (sociální, ekonomickou, územní, kulturní i historickou). Městská agenda pro EU dále uznává význam městských oblastí pro další rozvoj Evropské unie, a to bez ohledu na jejich velikost a konkrétní souvislosti. Stále více výzev, které před městy stojí, je místní povahy, avšak vyžaduje širší územní řešení (včetně vazeb mezi městy a venkovem) a spolupráci v rámci funkčních městských oblastí. Městská řešení mají současně potenciál přinášet prospěch i pro širší území. Městské orgány musí proto v rámci svých funkčních oblastí a se svými okolními regiony spolupracovat a územní a městskou politiku propojovat a posilovat.

Ustanovení Městské agendy pro EU

Na cestě k Městské agendě pro EU již bylo dosaženo mnoha milníků, jak ukazuje seznam prohlášení ministrů odpovědných za městské záležitosti (viz příloha). Jedním z nejnovějších prohlášení je deklarace z Rigy (červen 2015), jež poskytuje politickou podporu pro rozvoj Městské agendy pro EU a uznává její potenciální přínos pro vyvážený územní a udržitelný rozvoj a dosahování společných evropských cílů.

Ministři EU odpovědní za městské záležitosti se dnes na svém neformálním zasedání v Amsterdamu dohodli na ustanovení Městské agendy pro EU v podobě tohoto „Amsterodamského paktu“. Amsterodamský pakt popisuje hlavní aspekty Městské agendy pro EU. Rozvoj Městské agendy pro EU je však průběžný proces. Městská agenda pro EU bude dále rozvíjena členskými státy společně s Evropskou komisí, Evropským parlamentem, Výborem regionů (VR), Evropským hospodářským a sociálním výborem (EHSV), Evropskou investiční bankou (EIB), zástupci evropských městských orgánů a dalšími příslušnými zúčastněnými stranami.

I. Cíle a rozsah Městské agendy pro EU

Ministři prohlašují, že:

1. Městská agenda pro EU usiluje o plné využití potenciálu a přínosu městských oblastí k dosahování cílů Unie a souvisejících vnitrostátních priorit, a to za plného respektování zásad subsidiarity a proporcionality a příslušnosti pravomocí.
2. Městská agenda pro EU usiluje o zavedení lépe integrovaného a koordinovaného přístupu k politikám a právním předpisům EU s možným dopadem na městské oblasti, a také o posílení územní soudržnosti za pomoci zmenšování sociálně-ekonomických nerovností, jež se v městských oblastech a regionech objevují.
3. Městská agenda pro EU usiluje o to, aby se městské orgány účastnily navrhování politik, aby se zapojovaly do provádění politik EU a aby byla v těchto politikách posilována městská dimenze. Cílem Městské agendy pro EU je prostřednictvím identifikace nadbytečných překážek v politikách EU a snahy o jejich překonání umožnit městským orgánům, aby na plnění základních cílů pracovaly systematictěji a soudržněji. Bude dále napomáhat tomu, aby se politika EU stala přívětivější vůči městům a aby byla efektivnější a výkonnější.
4. Městská agenda pro EU nebude vytvářet nové zdroje financování EU, nadbytečnou administrativní zátěž, nebude ovlivňovat současné rozdělení zákonných pravomocí a stávajících pracovních a rozhodovacích struktur, ani nebude přenášet pravomoci na úroveň EU (v souladu s články 4 a 5 Smlouvy o Evropské unii).

Rozsah

5. V souladu se závěry Rady EU ze dne 19. listopadu 2014 (dokument 15802/14) bude Městská agenda pro EU plně respektovat zásadu subsidiarity a pravomoci stanovené smlouvami EU. Městská agenda pro EU navíc vychází ze závěrů Evropské rady přijatých ve dnech 26. a 27. června 2014, které stanoví, že Unie musí v souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality zaměřit svá opatření tam, kde přinesou skutečnou změnu. Zdrží se přijímání opatření tam, kde členské státy mohou dosáhnout stejných cílů lépe.

Městská agenda pro EU se zaměřuje konkrétně na tři pilíře vytváření a realizace politiky EU:

5.1. Zlepšování právní úpravy

Městská agenda pro EU se zaměřuje na účinnější a jednotnější provádění stávajících politik, právních předpisů a nástrojů EU. Právní předpisy EU by měly vycházet z obecných zásad zlepšování právní úpravy a měly by být navrhovány tak, aby dosahovaly cílů s minimálními náklady a nepředstavovaly nadbytečnou legislativní zátěž. V tomto smyslu se Městská agenda pro EU bude podílet na programu zlepšování právní úpravy. Městská agenda pro EU nebude iniciovat vznik nových předpisů, ale bude neformálním zdrojem využívaným při navrhování budoucích a revidování stávajících předpisů EU tak, aby lépe zohledňovaly potřeby, postupy a závazky měst. Uznává potřebu vyvarovat se potenciálních problémů a minimalizovat administrativní zátěž pro městské orgány.

5.2. Lepší financování⁵

⁵ Financování je zde definováno jako poskytování finančních prostředků nebo nástrojů pro financování určité potřeby, programu nebo projektu.

Městská agenda pro EU bude přispívat k identifikaci, podpoře, integraci a zlepšování tradičních, inovativních a uživatelsky přívětivých zdrojů financování pro městské oblasti na příslušné institucionální úrovni, včetně zdrojů z evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) (v souladu se stávajícími legislativními a institucionálními strukturami), aby mohla účinně realizovat opatření v městských oblastech. Městská agenda pro EU nebude vytvářet nové ani navyšovat současné financování EU cílené na zvýšení alokací pro městské orgány. Bude však čerpat z nabytých poznatků o možném zlepšování příležitostí k financování pro městské orgány v rámci všech politik a nástrojů EU, včetně politiky soudržnosti.

5.3. Lepší znalosti (znalostní základna a výměna znalostí)

Městská agenda pro EU bude přispívat k rozšiřování vědomostní základny oměstských otázkách a k výměně osvědčených postupů a znalostí. Spolehlivé údaje jsou důležité pro vykreslení rozmanitosti struktur a úkolů městských orgánů, pro vytváření městské politiky založené na důkazech i pro poskytnutí přesných řešení těch nejdůležitějších problémů. Znalosti toho, jak se městské oblasti vyvíjejí, jsou neúplné; úspěšné zkušenosti by bylo možné využívat lépe. Iniciativy vyvíjené v této souvislosti budou podléhat příslušným předpisům EU týkajícím se ochrany osobních údajů, opakovaného využívání informací z veřejného sektoru a podpory velkých, propojených a otevřených dat.

6. Městská agenda pro EU bude spoléhat na princip integrovaného přístupu k udržitelnému městskému rozvoji jako na hlavní zásadu pro plnění cílů tří pilířů politiky. Městská agenda pro EU bude kromě organizací uvedených v Amsterodamském paktu využívat stávající evropské politiky, nástroje, platformy a programy, například příležitosti vyplývající z politiky soudržnosti, včetně její části týkající se udržitelného rozvoje měst⁶, iniciativ Urban Innovative Actions, URBACT, ESPON, Paktu starostů a primátorů, Civitas 2020, Referenčního rámce pro udržitelná evropská města (RFCN), EUKN. Bude plně využívat program Evropské inovační partnerství pro inteligentní města a obce „Smart cities and communities“⁷, který zavedla Komise.
7. Městská agenda pro EU bude podporovat soulad mezi městskými záležitostmi a územní soudržností tak, jak stanovuje Územní agenda EU 2020. Ministři odpovědní za územní soudržnost a městské záležitosti budou o rozvoji Městské agendy pro EU pravidelně informováni prostřednictvím generálních ředitelů (GR) odpovědných za městské záležitosti.
8. Městská agenda pro EU bude přispívat k realizaci Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 (OSN), především jejího cíle 11 „Vytvořit inkluzivní, bezpečná, odolná a udržitelná města a obce“, a globální „Nové městské agendy“ v rámci procesu Habitat III.
9. Provádění Městské agendy pro EU by mělo být plně transparentní. Všechny zúčastněné strany by měly mít rovný přístup k informacím o stavu městské agendy a měly by mít stejné možnosti k Městské agendě pro EU přispívat.

⁶ Článek 7 nařízení č. 1301/2013 o EFRR

⁷ Evropské inovační partnerství pro inteligentní města a obce ustanovené sdělením Komise ze dne 10. 7. 2012 (C (2012) 4701 final); <http://ec.europa.eu/eip/smartcities/>

II. Prioritní témata a průřezové otázky Městské agendy pro EU

Ministři se shodují, že:

10. S přihlédnutím k prioritám Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění (Evropa 2020) byl vytvořen úvodní seznam prioritních témat (bez konkrétního pořadí) pro Městskou agendu pro EU je (viz též kapitola „Pracovní program Městské agendy pro EU“):
 - 10.1. Začleňování migrantů a uprchlíků;
 - 10.2. Kvalita ovzduší;
 - 10.3. Městská chudoba;
 - 10.4. Bydlení;
 - 10.5. Oběhové hospodářství;
 - 10.6. Pracovní příležitosti a dovednosti v místní ekonomice;
 - 10.7. Adaptace na změnu klimatu (včetně řešení pomocí zelené infrastruktury);
 - 10.8. Energetická transformace;
 - 10.9. Udržitelné využívání území a řešení na základě přírodních principů;
 - 10.10. Městská mobilita;
 - 10.11. Digitální transformace
 - 10.12. Inovativní a odpovědné zadávání veřejných zakázek.
11. Tato prioritní témata budou sloužit jako vodítka pro opatření v rámci Městské agendy pro EU (uvedená v bodech 14b, c a d).
12. Složitost výzev, které před městy stojí, vyžaduje integraci různých aspektů politiky, což umožní vyhnout se protichůdným důsledkům a napomůže dosáhnout v městských oblastech vyšší účinnosti intervencí. V souladu s pravomocemi a odpovědnostmi různých účastníků a s přihlédnutím k tomu, že EU pro řešení některých těchto problémů nemá pravomoc, posoudí partnerství význam následujících průřezových otázek pro vybraná prioritní témata:
 - 12.1. Efektivní městská správa zahrnující účast občanů a nové modely řízení;
 - 12.2. Správa překračující administrativní hranice spolupráce mezi samosprávami: spolupráce mezi městem a venkovem, mezi jednotlivými městy a přeshraniční spolupráce; propojení mezi územním rozvojem a Územní agendou Evropské unie 2020 (vyvážený územní rozvoj);
 - 12.3. Řádné a strategické plánování pro města (s vazbou na regionální plánování, které zahrnuje výzkumné a inovační strategie pro inteligentní specializaci (RIS3) a vyvážený územní rozvoj) prostřednictvím přístupu zohledňujícího specifika konkrétního místa a obyvatel;
 - 12.4. Integrovaný a participativní přístup;
 - 12.5. Inovativní přístupy včetně tzv. inteligentních měst („Smart Cities“);
 - 12.6. Dopad na sociální změny zahrnující změny chování, podporu (mimo jiné) rovného přístupu k informacím, rovnosti mužů a žen a posilování postavení žen;
 - 12.7. Výzvy a příležitosti pro malé a středně velké městské oblasti a polycentrický rozvoj;
 - 12.8. Obnova měst včetně sociálních, ekonomických, environmentálních, prostorových a kulturních aspektů, spojených rovněž s přeměnami starých průmyslových areálů („brownfieldů“) s cílem omezit zábor nezastavěných ploch („greenfieldů“);

- 12.9. Přizpůsobení se demografickým změnám a úbytkům či přírůstkům způsobeným migrací;
- 12.10. Poskytování přiměřených veřejných služeb obecného zájmu (ve smyslu článku 14 SFEU ve spojení s protokolem č. 26);
- 12.11. Mezinárodní rozměr: vazba na Novou městskou agendu OSN „Habitat III“ (v souladu s jejími ujednáními), na Cíle udržitelného rozvoje OSN (Agenda pro udržitelný rozvoj 2030) a na Pařížskou dohodu o změnách klimatu z prosince 2015.

III. Operační rámec Městské agendy pro EU

Ministři se shodují, že:

13. Městská agenda pro EU je uceleným souborem činností a opatření předních evropských aktérů. Jedná se o novou formu neformální spolupráce na více úrovních, kdy členské státy, regiony, zástupci městských orgánů, Evropská komise, Evropský parlament, poradní orgány Unie (VR, EHSV), EIB a další příslušní aktéři spolupracují v rámci partnerství.
14. Opatření vyplývající z Městské agendy pro EU spadají do následujících kategorií:
 - a) *Témata:* Městská agenda pro EU se zaměří na omezený počet prioritních témat (viz kapitola II).
 - b) *Horizontální a vertikální koordinace:* Tematická partnerství jsou novým nástrojem víceúrovňové spolupráce napříč odvětvími (horizontálně i vertikálně), což umožňuje přinášet efektivnější řešení městských otázek a prosazovat integrovanější přístup na úrovni městských oblastí.
 - c) *Hodnocení dopadu:* K omezení protichůdných dopadů právních předpisů EU a jejich náročného provádění na místní a regionální úrovni je třeba při hodnocení územních dopadů zkoumat, zda by nebylo možné u záležitostí týkajících se městských oblastí použít lepší metody nebo speciální nástroje. Toho lze dosáhnout tím, že bude zohledněn možný dopad právních předpisů EU na městské oblasti, a to jak při vytváření politiky EU, tak v legislativním procesu.
 - d) *Znalosti:* Výměna poznatků a zkušeností i monitorování výsledků v městských oblastech bude mít zásadní význam pro zlepšování a hodnocení dopadů Městské agendy pro EU a příslušných opatření EU. Proto jsou zapotřebí spolehlivější údaje o městských oblastech a jejich výměna, přičemž je nutné zohlednit příslušné právní předpisy EU v oblasti ochrany dat, potřebu minimalizovat administrativní zátěž, jakož i různorodost městských orgánů.

Konkrétní opatření v těchto kategoriích jsou uvedena v *Pracovním programu Městské agendy pro EU*.

15. Správa Městské agendy pro EU bude zajištěna následujícím způsobem:

Činnosti Městské agendy pro EU budou koordinovány generálními řediteli (GŘ) odpovědnými za městské záležitosti. Zasedání GŘ odpovědných za městské záležitosti bude:

 - a) zajišťovat, aby opatření byla přijímána způsobem zaručujícím jejich transparentnost a aby byla zaváděna a podporována členskými státy (jejich zástupci), městskými orgány a Evropskou komisí, aby se vzájemně posilovala a měla co nejúčinnější dopad na vytváření politiky EU;
 - b) podávat zprávy na neformálním zasedání ministrů odpovědných za městské záležitosti a územní soudržnost;
 - c) monitorovat postup činností Městské agendy pro EU;
 - d) poskytovat zpětnou vazbu partnerstvím ohledně akčních plánů;
 - e) vydávat neformální návrhy na budoucí směřování Městské agendy pro EU;
 - f) vyhodnocovat stávající a budoucí soubor činností v rámci Městské agendy pro EU, a to nejpozději do roku 2020;
 - g) hodnotit, zda úvodní seznam prioritních témat odpovídá reálným potřebám a případně ho revidovat na neformálním zasedání ministrů odpovědných za městské záležitosti.

Operační rámec Městské agendy pro EU je podrobněji popsán v *Pracovním programu*. GR odpovědní za městské záležitosti budou *Pracovní program* revidovat a navrhnout ministrům odpovědným za městské záležitosti změny ke schválení. Zpráva o provedených změnách bude předložena Radě pro všeobecné záležitosti (GAC).

IV. Partnerství

Ministři se shodují, že:

16. Klíčovým prováděcím mechanismem Městské agendy pro EU jsou partnerství.
17. Cílem partnerství je při dodržení principů otevřenosti a transparentnosti vytvořit meziodvětvový přístup s víceúrovňovou správou, aby bylo možné naplnit širší cíle Městské agendy pro EU uvedené v části I, a při naplňování cíle vycházet z intenzivní spolupráce s odborníky z městských orgánů. Metodu práce partnerství popisuje podrobněji *Pracovní program*.
18. Aby bylo možné soustředit zájem a skutečný dopad v daném místě, měla by partnerství využívat přístup zdola nahoru a kromě jiného provádět analýzy konkrétních případů v městských oblastech, které dokládají, v čem spočívají problémy a kde se skrývá nevyužitý potenciál.
19. Každé partnerství vytvoří tematický akční plán s konkrétními návrhy v oblastech zlepšování právní úpravy, financování a znalostí; tyto návrhy mohou být považovány za nezávazný příspěvek k návrhu budoucích a revizi stávajících právních předpisů, nástrojů a iniciativ EU.
20. Vklad partnerství z hlediska budoucích a stávajících právních předpisů EU s dopadem na města bude po neformální konzultaci s generálními řediteli odpovědnými za městské záležitosti předložen k posouzení Evropské komisi. Tyto návrhy by dále mohly být předloženy budoucím předsednictvím EU s ohledem na jejich případné zahrnutí do pracovního programu těchto předsednictví.
21. Účast v partnerstvích je dobrovolná.

V. Členské státy

Ministři se shodují, že:

22. Je třeba učinit náležité kroky za účelem provádění Městské agendy pro EU a podle potřeby zapojit příslušné orgány všech úrovní správy do provádění Městské agendy pro EU, v souladu s příslušnými pravomocemi a se zásadou subsidiarity.
23. Je třeba lépe zapojovat příslušné klíčové partnery (včetně zástupců městských orgánů a regionální správy) do přípravy i vyhodnocování politiky EU, a to prostřednictvím stávajících příležitostí ke konzultacím, které mají členské státy k dispozici.
24. Je třeba posilovat dialog s Evropskou komisí o možnostech zlepšování výměny informací o městských oblastech na úrovni EU (včetně městského auditu), s přihlédnutím k potřebě snížit administrativní zátěž na minimum.
25. Je třeba vhodným způsobem a v souladu se zásadou proporcionality podporovat zlepšování základní znalosti a přiměřené shromažďování údajů týkajících se rozvoje měst, které se vztahují k různým typům městských jednotek na úrovni EU, a to s přihlédnutím k potřebě snížit administrativní zátěž na minimum a využívat stávající nástroje a prostředky.
26. Do debaty o zlepšování stávajících nástrojů v politice soudržnosti a dalších politikách EU zaměřených na rozvoj měst, rozšířenějším a účinnějším využívání

finančních nástrojů a o využití Evropského fondu pro strategické investice ve vztahu k financování v městských oblastech je třeba, za dodržení zásady proporcionality, zapojovat městské orgány a regionální správu, Evropskou komisi, Evropský parlament, VR a EIB. V této souvislosti je též třeba zjednodušovat pravidla vztahující se k použití relevantních programů a nástrojů.

27. Městská agenda pro EU by měla být předmětem pravidelné diskuse ministrů odpovědní za městské záležitosti, nejlépe alespoň jedenkrát za 18 měsíců.
28. Je třeba věnovat pozornost závěrům Rady ze dne 12. května 2016 k Nové městské agendě připravené v rámci 3. konference OSN o bydlení a udržitelném rozvoji (Habitat III).

VI. Městské orgány

Ministři se shodují, že:

29. Městské orgány mají být přizvány k přijetí aktivní role v Městské agendě pro EU a poskytování potřebných odborných znalostí pro účely opatření Městské agendy pro EU, neboť v Městské agendě pro EU hrají zásadní úlohu tím, že na místní úrovni zajišťují politické vedení, poskytují důležité poznatky týkající se potřeb i odborné znalosti týkající se způsobů, jak čelit výzvám, které před nimi stojí.
30. Je třeba podpořit městské orgány, aby využívaly znalosti a kapacity specializovaných městských sítí EU v rámci příslušných partnerství.
31. Je třeba vyzývat městské orgány, aby při realizaci Městské agendy pro EU nadále spolupracovaly s regionálními orgány, soukromým sektorem, místními komunitami, znalostními institucemi a s občanskou společností.
32. Je třeba vyzývat Výbor regionů, který je poradním orgánem Unie a formálně zastupuje regiony a města na úrovni EU, aby přispíval k dalšímu rozvoji Městské agendy pro EU.
33. Je třeba vyzývat a přímo zapojovat EUROCITIES, CEMR a další orgány zastupující městské orgány, aby přispívaly k dalšímu rozvoji Městské agendy pro EU a výměně osvědčených postupů, a aby využívaly výsledků opatření Městské agendy pro EU, a to zejména činností partnerství.
34. Je třeba podporovat vytváření sítí a výměnu znalostí mezi městské orgány v městských oblastech všech velikostí a mezi různými úrovněmi správy.

VII. Evropská komise

Ministři se shodují, že:

35. Je třeba uvítat pokrok Evropské komise popsany v pracovním dokumentu útvarů Komise o výsledcích veřejné konzultace klíčových prvků Městské agendy pro EU.
36. Je třeba vyzývat Evropskou komisi k tomu, aby hrála aktivní roli a nadále pomáhala při provádění Městské agendy pro EU v rámci svých stávajících rozpočtů, mimo jiné včetně poskytování základní technické pomoci partnerstvím počínaje 1. lednem 2017.
37. Je třeba vyzývat Evropskou komisi, aby svá opatření v oblasti posilování městské dimenze politik EU sladila s Městskou agendou pro EU.
38. Je třeba vyzývat Evropskou komisi, aby nadále transparentním způsobem posilovala svou koordinaci a zjednodušování politik, které mají přímý či nepřímý dopad na městské oblasti, s cílem zlepšit doplňkovost politik a posílit jejich městskou dimenzi, zejména v oblasti zlepšování právní úpravy, lepšího financování a lepších znalostí.
39. Je třeba, aby Evropská komise zřídila virtuální jednotné kontaktní místo („one-stop-shop“) pro záležitosti týkající se Městské agendy pro EU a městské dimenze politik EU, a usnadnila tím poskytování ucelených, spolehlivých a cílených informací městským oblastem a zúčastněným stranám.
40. Je třeba vyzývat Evropskou komisi k zajišťování kontinuity, soudržnosti a koordinace Městské agendy pro EU, ve vhodných případech podporou provádění souboru opatření v rámci Městské agendy pro EU, zejména činnosti partnerství.
41. Je třeba vyzývat Evropskou komisi k tomu, aby respektovala rozmanitost měst a při přípravě příslušných návrhů právních předpisů, nástrojů a iniciativ EU, jakož i při jejich přezkoumávání, po konzultaci s GR odpovědnými za záležitosti měst transparentně a ve vhodných případech zohledňovala výsledky a doporučení partnerství.
42. Je třeba vyzývat Evropskou komisi, aby pravidelně podávala Radě EU zprávu o provádění a výsledcích Městské agendy pro EU, poprvé v průběhu roku 2017.
43. Je třeba vyzývat Evropskou komisi k tomu, aby při vypracovávání nových politických a legislativních iniciativ a hodnocení stávajících strategií, politik a právních předpisů EU nadále spolupracovala s městskými orgány a jejich zastupujícími organizacemi a využívala existujících příležitostí konzultací a zpětné vazby.
44. Je třeba vyzývat Evropskou komisi, aby nadále hledala možnosti lepšího posuzování dopadů na městské oblasti, ve vhodných případech jakožto součást posouzení dopadů, za použití dostupných nástrojů a pomocí intenzivnějšího zapojení zúčastněných stran. Budou-li tato vylepšená hodnocení dopadů využívána přiměřeně, mohou představovat důležité nástroje pro lepší začlenění městské a územní dimenze do nových iniciativ EU v souladu s cíli agendy zaměřené na zlepšování právní úpravy.

VIII. Evropský parlament

Ministři se shodují, že:

45. Je třeba poděkovat Evropskému parlamentu za jeho aktivní přínos Městské agendě pro EU a podpořit budoucí spolupráci v této oblasti s Výborem pro regionální rozvoj (REGI) a pracovní skupinou URBAN, ale i s dalšími výbory a pracovními skupinami, jejichž oblast působnosti jasně zahrnuje městskou dimenzi.
46. Je třeba uvítat důraz Evropského parlamentu na zlepšování právní úpravy v souvislosti s posilováním městské dimenze v politice EU.
47. Je třeba vyzývat Evropský parlament, aby při projednávání příslušných nových a stávajících právních předpisů EU, po konzultaci s GŘ odpovědnými za městské záležitosti, podle potřeby bral v úvahu výsledky a doporučení partnerství k agendě příslušných výborů.

IX. Evropská investiční banka (EIB)

Ministři se shodují, že:

48. EIB hraje ve spolupráci s ostatními mezinárodními finančními institucemi a národními podpůrnými bankami důležitou roli při financování investic v oblastech, které spadají pod Městskou agendu pro EU, při slučování grantů a půjček pro účely městských investic a při poskytování doporučení členskými státy a městům v rámci přípravy městských projektů a finančních nástrojů.
49. Je třeba vyzývat EIB, aby ve spolupráci s Evropskou komisí podporovala lepší přístup k financování v kontextu měst, mimo jiné prostřednictvím finančních nástrojů.
50. Je třeba vyzývat EIB, aby přispívala k činnostem partnerství, zejména pokud jde o oblasti lepšího financování a lepších znalostí.
51. Je třeba vyzývat EIB, aby ve vhodných případech náležitým způsobem zohlednila výsledky Městské agendy pro EU v rámci půjček, které poskytuje pro účely městského rozvoje, při kombinování úvěrových a grantových prostředků a při poradenských službách v kontextu měst, a aby přitom zohledňovala potřebu podpory strategií udržitelného rozvoje měst, aniž by byla ohrožena její finanční kázeň.

X. Občanská společnost, znalostní instituce a podniky

Ministři se shodují, že:

52. Je třeba uznat potenciál občanské společnosti pro společné vytváření inovativních řešení výzev, kterým města čelí, přičemž tato řešení mohou přispívat k vytváření veřejné politiky na všech úrovních správy a posilovat demokracii v EU.
53. Je třeba vyzývat EHSV, aby v rámci své pravomoci přispíval k dalšímu rozvoji Městské agendy pro EU.
54. Je třeba vyzývat organizace občanské společnosti, znalostní instituce a podniky k poskytování fundovaného poradenství ke všem opatřením Městské agendy pro EU, a to se zaměřením na zlepšování právní úpravy, lepší financování a lepší znalosti.

Příloha

Amsterodamský pakt

Seznam referenčních dokumentů

Amsterodamský pakt vychází z následujícího seznamu dokumentů, které byly přijaty na neformálních zasedáních ministrů odpovědných za územní soudržnost a/nebo městské záležitosti:

- „Evropský koncept územního rozvoje – Pro vyvážený a udržitelný rozvoj území Evropské unie“ sjednaný na neformálním zasedání Rady ministrů odpovědných za územní plánování v Postupimi v květnu 1999.
- „Akční program z Lille“ přijatý na neformálním zasedání Rady ministrů odpovědných za městské záležitosti, které se konalo v Lille dne 3. listopadu 2000.
- „Městské acquis“ přijaté na neformálním zasedání Rady ministrů odpovědných za územní soudržnost, které se konalo v Rotterdamu dne 29. listopadu 2004.
- „Bristolská dohoda“ přijatá na neformálním zasedání Rady ministrů odpovědných za udržitelná společenství, které se konalo v Bristolu ve dnech 6. a 7. prosince 2005.
- „Územní agenda EU – Pro konkurenceschopnější a udržitelnou Evropu rozmanitých regionů“ přijatá na neformálním zasedání Rady ministrů odpovědných za územní plánování a městský rozvoj, které se konalo v Lipsku ve dnech 24. a 25. května 2007.
- Lipská charta o udržitelných evropských městech přijatá na neformálním zasedání Rady ministrů odpovědných za městský rozvoj, které se konalo v Lipsku ve dnech 24. a 25. května 2007.
- „Marseilleská deklarace“ přijatá na neformálním zasedání ministrů odpovědných za městský rozvoj, které se konalo dne 25. listopadu 2008.
- Toledská deklarace přijatá na neformálním zasedání Rady ministrů odpovědných za městský rozvoj, které se konalo v Toledu dne 22. června 2010.
- „Územní agenda EU 2020“ schválená na neformálním zasedání ministrů odpovědných za územní plánování a rozvoj, které se konalo v Gödöllő dne 19. května 2011.
- „Plán provádění“ nové územní agendy přijatý během polského předsednictví v listopadu 2011.
- Prohlášení ministrů směrem k městské agendě EU přijaté na neformálním zasedání ministrů EU odpovědných za územní soudržnost a městské záležitosti, které se konalo v Rize dne 10. června 2015.

Další dokumenty na mezivládní úrovni

- Lisabonská smlouva doplňující Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o založení Evropského společenství, podepsaná dne 13. prosince v Lisabonu a nabývající účinnosti dne 1. prosince 2009.
- Usnesení Rady o kvalitě architektury ve městech a na venkově ze dne 12. února 2001 (2001/C 73/04).
- Strategie „EVROPA 2020“ přijatá Evropskou radou dne 17. června 2010 na základě sdělení Komise ze dne 3. března 2010 s názvem „EVROPA 2020: Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění“ (KOM(2010) 2020); a obnovená „Strategie udržitelného rozvoje EU“ přijatá Evropskou radou ve dnech 15. a 16. června 2006.

- Závěry Rady pro všeobecné záležitosti z listopadu 2014 (bod 32).

Následující seznam obsahuje důležité referenční dokumenty pro Amsterodamský pakt a rozvoj městské agendy EU. Přítomnost dokumentu v následujícím seznamu však nevyjadřuje souhlas s jeho obsahem:

Závěry předsednictví

- Závěry předsednictví přijaté na neformálním zasedání generálních ředitelů odpovědných za územní soudržnost a rozvoj a za rozvoj měst, které se konalo ve Vilniusu dne 21. listopadu 2013.
- Závěry předsednictví přijaté na neformálním zasedání ministrů odpovědných za politiku soudržnosti, které se konalo v Aténách ve dnech 24. a 25. dubna 2014.
- Závěry lucemburského předsednictví Radě Evropské unie při příležitosti neformálních zasedání ministrů odpovědných za územní soudržnost a městskou politiku (26. a 27. listopadu 2015).

Evropská komise

- Sdělení Komise ze dne 6. května 1997 nazvané „Městská otázka: směrem k evropské debatě“ (KOM(1997) 0197).
- Sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Výboru regionů a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru nazvané „Zelená kniha o územní soudržnosti: Učinit z územní rozmanitosti přednost“ ze dne 6. října 2008 (KOM(2008) 0616).
- Pracovní dokument Generálního ředitelství pro regionální politiku nazvaný „Posilování městské dimenze – analýza operačních programů spolufinancovaných z Evropského fondu pro regionální rozvoj (2007–2013)“ z listopadu 2008; a dokument „Průvodce Komise k městské dimenzi v politikách Společenství v období 2007–2013“ aktualizovaný v prosinci 2009.
- Zpráva Komise nazvaná „Města zítřka: výzvy, vize, pokrok“, říjen 2011.
- Sdělení Komise ze dne 18. července 2014 k městské dimenzi politik EU – hlavní rysy městské agendy EU (COM(2014) 0490).
- Sdělení Komise ze dne 16. prosince 2014 nazvané „Pracovní program Komise na rok 2015“ (COM(2014) 0910).
- Sdělení Komise určené Evropskému parlamentu, Radě EU a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru regionů. Pracovní program Komise na rok 2015. Nový začátek (COM(2014) 910).
- Pracovní dokument útvarů Komise / výsledky veřejných konzultací o klíčových prvcích městské agendy EU (SWD(2015) 109 final/2).
- Zpráva Komise nazvaná „Města zítřka: investovat do Evropy“, Brusel, 17.–18. února 2014.
- Zlepšování právní úpravy k dosažení lepších výsledků – agenda EU (COM(2015) 215 final).

Evropský parlament

- Usnesení Evropského parlamentu ze dne 24. března 2009 k Zelené knize o územní soudržnosti a stavu diskuze o budoucí reformě politiky soudržnosti

(2008/2174(INI)); zpráva Evropského parlamentu ze dne 24. března 2009 k městské dimenzi politiky soudržnosti v novém programovém období (2008/2130(INI)).

- Usnesení Evropského parlamentu ze dne 23. června 2011 o evropské městské agendě a její budoucnosti v politice soudržnosti.
- Usnesení Evropského parlamentu ze dne 9. září 2015 o městském rozměru politik EU (2014/2213(INI)).

Evropský hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů

- Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru (EHSV) ze dne 21. září 2011 k „metropolitním oblastem a městským regionům ve strategii Evropa 2020“.
- Stanovisko Výboru regionů (VR) ze dne 25. června 2014 ke strategii „Směrem k integrované městské agendě EU“.
- Stanovisko Evropského výboru regionů „Zlepšení provádění územní agendy Evropské unie 2020“ ze 17. dubna 2015.
- Stanovisko EHSV „Městská agenda EU – posilování městské dimenze vytváření politiky EU pro účinnější plnění cílů strategie Evropa 2020“ ze dne 23. dubna 2015.
- Stanovisko EHSV k „Budoucnosti městské agendy EU vnímané z perspektivy občanské společnosti“ (vysvětlující stanovisko, které si vyžádalo nizozemské předsednictví EU) ze dne 17. února 2016.
- Stanovisko Evropského výboru regionů „Konkrétní kroky k provádění městské agendy EU“ (které si vyžádalo nizozemské předsednictví EU) ze dne 8. dubna 2016.

Ostatní

- Evropská charta měst přijatá Stálou konferencí místních a regionálních orgánů Evropy (CLRAE) při Radě Evropy dne 18. března 1992 na zasedání pořádaném během výročního plenárního zasedání Kongresu místních a regionálních orgánů CLRAE (17. až 19. března 1992, Štrasburk).
- Evropská charta měst II. Manifest za nový urbanismus přijatý Kongresem místních a regionálních orgánů (CLRAE) při příležitosti jeho 15. plenárního zasedání, Štrasburk, 29. května 2008.
- Strategický rámec EUROCITIES 2014-2020: směrem k městské agendě EU pro města, prosinec 2014.
- Příspěvek CEMR k městské agendě, únor 2014.
- Vídeňská deklarace primátorů hlavních měst EU „Silný hlas v Evropě“, 21. dubna 2015.
- Stanovisko CEMR „Územní rozvoj. Městská agenda EU by měla usnadňovat opatření místních orgánů v praxi“, prosinec 2015.
- Deklarace primátorů hlavních měst EU k městské agendě EU a uprchlické krizi, 21. dubna 2016.
- Agenda tvůrců evropských měst, květen 2016.

Pracovní program Městské agentury pro EU

Pracovní program Městské agentury pro EU popisuje podrobně operační rámec Městské agentury pro EU: pracovní metodu, konkrétní opatření a témata Městské agentury pro EU. Podporuje Amsterodamský pakt schválený na neformálním zasedání ministrů odpovědných za městské záležitosti dne 30. května 2016.

GŘ odpovědní za městské záležitosti budou na svých zasedáních provádět revizi programu a předkládat navrhované změny ke schválení ministrům odpovědným za městské záležitosti. Zpráva o provedených změnách bude předkládána Radě pro všeobecné záležitosti (GAC).

Obsah

- A. Správa Městské agentury pro EU
- B. Úvodní seznam prioritních témat
- C. Popis opatření v rámci Městské agentury pro EU
- D. Pracovní metoda partnerství

A. Správa Městské agentury pro EU

Vedle části III Amsterodamského paktu věnované operativnímu rámci Městské agentury pro EU udává pracovní program bližší popis správy Městské agentury pro EU v těchto oblastech:

Zasedání GŘ odpovědných za městské záležitosti

Činnosti Městské agentury pro EU budou koordinovány prostřednictvím zasedání GŘ odpovědných za městské záležitosti. Aby byl zohledněn víceúrovňový charakter Městské agentury pro EU, budou se při projednávání záležitostí, které souvisejí s Městskou agendou pro EU, jako členové zasedání GŘ účastnit členské státy, Evropská komise, VR, CEMR a EURO CITIES. Partnerské státy, EHSV, EP, EIB, URBACT, ESPON a EUKN se budou účastnit zasedání GŘ jako pozorovatelé. Předsednictví Rady EU může vyzvat další zúčastněné strany, aby se zasedání účastnily jako pozorovatelé.

Při projednávání městských záležitostí týkajících se Městské agentury pro EU bude zasedání GŘ připravovat a organizovat členský stát EU předsedající Radě EU, který bude zasedání společně s Komisí řídit.

Pracovní skupina pro rozvoj měst

Pracovní skupina pro rozvoj měst (UDG) je neformální poradní orgán zasedání GŘ odpovědných za městské záležitosti. Za účelem potvrzení autonomie předsednictví Rady EU v oblasti předkládání svých vlastních priorit a zajištění kontinuity Městské agentury pro EU bude tato skupina sledovat dvojí cíl: na mezivládní úrovni obecně projednávat městské záležitosti a poskytovat zasedání GŘ poradenství v oblasti Městské agentury pro EU. Bude-li to považováno za potřebné, zasedání Pracovní skupiny pro rozvoj měst bude v souladu s výše uvedeným rozděleno na dvě různé části.

UDG bude v rámci Městské agentury pro EU sloužit generálním ředitelům jako poradní i monitorovací orgán.

Aby byl zohledněn víceúrovňový charakter Městské agendy pro EU, bude Pracovní skupina pro rozvoj měst do projednávání záležitostí souvisejících s Městskou agendou pro EU zapojovat zástupce členských států (národní odborníky na městské záležitosti), Evropské komise, Evropského parlamentu, poradních orgánů EU (VR, EHSV), EIB, zástupce městských orgánů (CEMR, EUROCITIES). Partnerské státy, URBACT, ESPON a EUKN se zasedání Pracovní skupiny pro rozvoj měst budou účastnit jako pozorovatelé. Předsednictví Rady EU může vyzvat další zúčastněné strany, aby se zasedání zúčastnily jako pozorovatelé.

Při projednávání městských záležitostí týkajících se Městské agendy pro EU bude zasedání GR připravovat a organizovat členský stát EU předsedající Radě EU, který bude zasedání společně s Komisí řídit.

Pokyny a vodítka

Zasedání GR bude na doporučení Pracovní skupiny pro rozvoj měst vydávat nezávazné pokyny k opatřením v rámci Městské agendy pro EU. Tato neformální vodítka budou sestavována na základě konsensu.

B. Úvodní seznam prioritních témat

Tento seznam byl sestaven na základě průzkumu prováděného mezi členskými státy a zástupci městských a regionálních orgánů v červenci 2015, zorganizovaného Nizozemskem s přihlédnutím k pracovnímu dokumentu útvarů Komise (Výsledky veřejných konzultací v oblasti klíčových charakteristik Městské agendy pro EU, SWD(2015) 109, final/2) zveřejněnému dne 27. května 2015 a k výsledkům tří tematických seminářů v této oblasti (zorganizovaných Evropskou komisí v září 2015). Tato prioritní témata jsou v souladu s mezivládními dokumenty, které jsou uvedeny v příloze.

Seznam témat byl předložen a v principu odsouhlasen na zasedání GR odpovědných za městské záležitosti v Lucemburku v říjnu 2015.

Jednotlivá témata byla zvolena na základě následujících výběrových kritérií:

- požadavek integrovaného opatření na úrovni EU a víceúrovňové spolupráce;
- všeobecná podpora členských států, Evropské komise a městských orgánů;
- zaměření témat na hlavní výzvy v městských oblastech;
- potenciál témat přinášet konkrétní výsledky v přiměřeném časovém rámci;
- podpora cílů strategie Evropa 2020.

Uvedený seznam může být na základě konsensu na zasedání GR přezkoumáván a bude revidován na neformálním zasedání ministrů odpovědných za městské záležitosti. Zasedání GR seznam témat vždy jednou za rok přezkoumá a poskytne příslušné pokyny. Podrobný poradní návrh na revizi seznamu na základě výše uvedených kritérií může podat kterýkoli z generálních ředitelů. Činnost každého partnerství se bude ve všech případech zaměřovat na opatření cílená na lepší využívání stávajících předpisů EU a financování, pokud jde o městské oblasti, a na předvádění a sdílení osvědčených postupů, znalostí a důkazů o tom, jaká řešení fungují. Partnerství nebudou vytvářet opatření, jejichž výsledkem jsou nové předpisy EU a potřeba nového nebo navýšení současného financování.

Níže uvedené základní údaje o výchozím seznamu prioritních témat (bez ohledu na pořadí) mají sloužit pouze k ilustrativním účelům a k diskusi nad tématy. Jejich popis nebude nijak limitovat budoucí činnost ani vytvářet omezení pro budoucí partnerství.

1. Začleňování migrantů a uprchlíků

Cílem tohoto tématu je řídit integraci příchozích migrantů a uprchlíků (ze států mimo EU) a vytvořit rámec pro jejich začleňování založený na ochotě a integrační kapacitě místních komunit. Téma bude zahrnovat například bydlení, kulturní integraci, poskytování veřejných služeb, sociální začleňování, vzdělávání a opatření na trhu práce, příležitosti druhé a třetí generace a prostorovou segregaci.

2. Kvalita ovzduší

Cílem tématu je realizovat systémy a politiky vedoucí k zajištění dobré kvality ovzduší pro lidské zdraví. Téma bude zahrnovat například legislativní a technické aspekty spojené se širokou škálou zdrojů znečištění, jakými jsou např. automobily, průmysl, zemědělské činnosti ad.

3. Městská chudoba

Cílem tématu je snižovat chudobu a zlepšovat začleňování lidí ve znevýhodněných čtvrtích, kteří žijí v chudobě nebo kterým chudoba hrozí. Tematika městské chudoby zahrnuje problémy týkající se strukturální koncentrace chudoby do znevýhodněných čtvrtí, stejně tak jako řešení, jež je třeba navrhovat a uplatňovat s využitím integrovaného přístupu:

- řešení vycházející z potřeb daného místa: obnova měst ve znevýhodněných čtvrtích;
- řešení vycházející z potřeb lidí: sociálně-ekonomická integrace lidí žijících v těchto čtvrtích.

Pozornost bude věnována koncentraci strukturální chudoby ve znevýhodněných čtvrtích (a obnově těchto oblastí) a dětské chudobě.

4. Bydlení

Cílem tématu je zajistit cenově dostupné bydlení v dobré kvalitě. Důraz bude kladen na obecní cenově dostupné bydlení, pravidla státní podpory a politiku bydlení obecně.

5. Oběhové hospodářství

Cílem tématu je zvyšovat opětovné využívání, opravy, přestavby a recyklaci stávajících surovin a výrobků za účelem podpory nového růstu a vytváření pracovních příležitostí. Doplňková opatření zaměřená na zvýšení produktivity zdrojů o 30 % do roku 2030 by kupříkladu mohla zvýšit HDP téměř o 1 % a současně vytvořit 2 milióny dalších pracovních míst. Důraz bude kladen na hospodaření s odpady (přeměnu odpadů na zdroje), sdílenou ekonomiku a efektivitu zdrojů.

6. Pracovní příležitosti a dovednosti v místní ekonomice

Cílem tématu jsou prosperita a nízká nezaměstnanost. Důraz bude kladen na: (a) přilákání a udržení podniků; (b) vytváření nových podniků; (c) lokální výrobu a spotřebu; (d) podporu nových způsobů práce; a (e) zajišťování souladu dovedností lidí s potřebami trhu práce.

7. Adaptace na změnu klimatu (včetně řešení pomocí zelené infrastruktury)

Cílem tématu je předvídat nepříznivé účinky změny klimatu a podnikat příslušná opatření, aby se vyloučily nebo minimalizovaly škody, které mohou městským oblastem vzniknout. Důraz bude kladen na posouzení zranitelnosti, odolnost vůči

změněm klimatu a řízení rizik (včetně sociální dimenze strategií pro adaptaci na změnu klimatu).

8. Energetická transformace
Cílem tématu je dlouhodobá strukturální změna energetických systémů, tj. přechod na obnovitelnou energii a energetická účinnost. Důraz bude kladen na zlepšování energetické účinnosti (včetně budov), podporu inovativních přístupů k dodávkám energií (například místní systémy) a rozšiřování místní produkce energie z obnovitelných zdrojů.
9. Udržitelné využívání území a řešení na základě přírodních principů
Cílem tématu je zajistit, aby změny v městských oblastech (růst, smršťování a obnova) byly šetrné k životnímu prostředí a aby zvyšovaly kvalitu života. Důraz bude kladen na rozrůstání měst, rozvoj starých průmyslových areálů (brownfieldů) a obnovu/ekologizaci městských oblastí.
10. Městská mobilita
Cílem tématu je dosáhnout udržitelné a efektivní městské mobility. Důraz bude kladen na: veřejnou dopravu, tzv. soft mobilitu (chůze, jízda na kole, veřejný prostor) a přístupnost (pro tělesně postižené, seniory, malé děti atd.) a efektivní dopravu s dobrou interní (lokální) a externí (regionální) konektivitou.
11. Digitální transformace
Cílem tématu je poskytovat občanům lepší veřejné služby a vytvářet příležitosti pro podnikání. Důraz bude kladen na oblast zabývající se sběrem dat (včetně jejich vlastnictví), lepší využívání otevřených dat, správu dat (včetně schopností občanů, městských orgánů a otázky ochrany osobních údajů) a digitální služby (včetně nových technologií) a dostupnost digitálních veřejných služeb pro postižené a seniory (v souladu s mezinárodními normami WCAG 2.0).
12. Inovativní a odpovědné zadávání veřejných zakázek
Cílem tématu je využívat tento mocný nástroj k dosahování sociálních a environmentálních cílů a získat za méně investovaných prostředků vyšší přidanou hodnotu. Zahrnuty budou inovativní přístupy k zadávání zakázek.

C. Popis opatření v rámci Městské agendy pro EU

Městská agenda pro EU bude prováděna prostřednictvím uceleného souboru opatření. V odstavci 14 Amsterodamského paktu jsou uvedeny čtyři kategorie opatření: témata, vertikální a horizontální koordinace, posuzování dopadu a znalosti. Následující opatření spadající do těchto kategorií se zaměřením na zlepšování městské dimenze politik EU:

1. Partnerství (viz oddíl D);
2. Zlepšování koordinace stávajících nástrojů a iniciativ Evropskou komisí, v souladu s pracovním dokumentem útvarů Komise⁸, prostřednictvím:
 - a) mapování iniciativ Komise souvisejících s městy v rámci vybraných témat Městské agendy pro EU za účelem identifikace mezer, překryvů a synergií;
 - b) identifikace hlavních aktérů, sítí a platforem v oblasti vybraných témat za účelem zjednodušení spolupráce a výměny osvědčených postupů;
3. Při posuzování územních dopadů bude prozkoumáno, zda lze v souvislosti s výzvami, které se vztahují k městským orgánům, použít lepší metody a speciální

⁸ Pracovní dokument útvarů Komise, 27. června 2015 (SWD(2015) 109 final/2).

nástroje, a to s přihlédnutím k možnému dopadu právních předpisů EU na městské oblasti nejen při vytváření politiky EU, ale i v legislativním procesu;

4. Slad'ování *Urban Innovative Actions* s vybranými tématy Městské agendy pro EU Evropskou komisí;
5. Přispění programu URBACT k prioritním tématům prostřednictvím jeho aktivit v oblasti výměny a vzdělávání za pomoci vytvoření nadnárodní sítě, budování kapacit, využívání a šíření znalostí a know-how v oblasti městských záležitostí;
6. Sladění činností Sítě pro rozvoj měst (UDN) vytvořené Evropskou komisí s rámcem Městské agendy pro EU Evropskou komisí;
7. Vědecká činnost a řešení vyvinutá iniciativou společného plánování „Městská Evropa“ se využijí na podporu a výměnu důkazů realizovanou na základě návrhů městských politik a projektů;
8. Přispění konkrétních výzkumných aktivit Evropské monitorovací sítě pro územní rozvoj a soudržnost (ESPON) ke zvoleným tématům, bude-li to považováno za přínosné;
9. Svolání neformálního zasedání ministrů odpovědných za městské záležitosti za účelem sledování pokroku, jehož bylo dosaženo v rámci Městské agendy pro EU, ze strany předsednictví Rady EU, přičemž toto zasedání se bude konat nejlépe alespoň jedenkrát během každého tria předsednictví, a to za účasti Komise, Evropského parlamentu, evropských poradních institucí, EIB, zástupců městských orgánů a příslušných zúčastněných stran;
10. Pokračování v organizování fóra CITIES určeného pro veřejnost a pořádaného Evropskou komisí jednou za dva roky za účelem diskuze a podání zprávy o pokroku, kterého bylo dosaženo v oblasti Městské agendy pro EU.;
11. Rozvoj příslušných prováděcích nástrojů a formátů pro provádění Městské agendy pro EU způsobem, který je transparentní, účinný a podporuje začleňování.

Soubor opatření může přezkoumávat zasedání generálních ředitelů. Revizi souboru opatření budou provádět ministři odpovědní za městské záležitosti.

D. Pracovní metoda partnerství

I. Organizace

1. Členství

Každé partnerství je tvořeno městskými orgány (městy), Evropskou komisí, organizacemi EU (EIB, EHSV, VR), členskými státy, partnerskými státy, odborníky, zastřešujícími organizacemi (například EUROCITIES, CEMR), znalostními organizacemi (například URBACT, ESPON, EUKN) a zúčastněnými stranami (nevládní organizace, podniky atd.). Účast v partnerství je dobrovolná a otevřená všem zainteresovaným stranám, které se k němu zavážou⁹ a jsou připraveny vyhradit zdroje s ohledem na potřebu vyváženého složení partnerství, jak je popsána níže. Je důležité, aby všichni členové partnerství měli rozsáhlé zkušenosti a odborné znalosti příslušných

⁹ Závazek se týká souhlasu, aktivního zapojení a vedení ze strany osob disponujících příslušnými pravomocemi.

témat. Doporučené složení partnerství: partnerství je tvořeno 15 až 20 partnery (vyvážené složení¹⁰).

Partneři zastupující městské orgány

- a) Pět městských orgánů, které budou jmenovány následujícími stranami:
- i. Členské státy, URBACT (po schválení monitorovacím výborem) a Výbor regionů mohou nominovat městské orgány pro zasedání GŘ, jehož prostřednictvím budou vybrány nejvýše tři úřady městské správy.
 - ii. EUROCITIES a CEMR mohou nominovat městské orgány pro zasedání GŘ, jehož prostřednictvím budou vybrány nejvýše dva městské orgány. V zájmu usnadnění transparentnosti a vyváženého zastoupení při nominačním postupu budou nominace městských orgánů do partnerství předkládány organizacemi EUROCITIES a CEMR pro zasedání GŘ před finalizací návrhů (v písemné podobě, bude-li to nutné).
 - iii. Jestliže nebude nominován dostatečný počet městských orgánů, koordinátor partnerství může po konzultaci s dalšími partnery navrhnout nominaci městských orgánů na zasedání GŘ (v písemné podobě, bude-li to nutné).
- b) Organizace EUROCITIES a CEMR mohou jmenovat po jednom zástupci sekretariátu své vlastní organizace.

Partneři zastupující členské státy

- c) Na zasedání GŘ odpovědných za městské záležitosti bude za partnery schváleno pět členských států.¹¹

Partneři zastupující Evropskou komisi

- d) Zástupci Komise z řad příslušných GŘ (počet zástupců závisí na počtu GŘ, které je třeba zapojit do daného tématu partnerství).

Partneři zastupující zúčastněné strany

- e) Koordinátoři partnerství mohou navrhnout nominaci dalších subjektů pro zasedání GŘ, například:
- i. řídicí orgány ESIF;
 - ii. EIB;
 - iii. odborníky (například univerzity atd.);
 - iv. nevládní organizace / ekonomické a sociální partnery (na evropské úrovni), zejména EHSV / organizace občanské společnosti;
 - v. zástupce soukromého sektoru.

Pozorovatelé

- f) Do partnerství mohou být dále začleněni někteří pozorovatelé (například URBACT, EUKN).

Místo městského orgánu mohou být partnerem partnerství jmenovány regiony, partnerské státy, sdružení měst nebo národní organizace zastřešující města, a to jakýmkoli ze způsobů uvedených v bodu 1 písm. a) výše.

¹⁰ Vyvážené zeměpisné zastoupení a vyvážené zastoupení Komise, členských států, městských oblastí a dalších zúčastněných stran. Co se týče městských oblastí, je třeba, aby byla zastoupena jak „větší“ města, tak „malá“ města a města „střední velikosti“.

¹¹ Nemělo by se jednat o členy UDG, ale o osoby z členského státu, které mají odborné znalosti v oblasti prioritního tématu a dostatečnou pravomoc činit rozhodnutí (obvykle zástupce příslušného ministerstva pověřeného rozhodováním v dané oblasti).

Jestliže složení partnerství bude na počátku neúplné, během svého prvního zasedání partneri rozhodnou o tom, jak při hledání dalších partnerů postupovat. To může platit také v případě, že se členové nebudou do činnosti partnerství aktivně zapojovat.

Trvání: Časový rámec každého partnerství potřebný pro dosažení výsledků je přibližně tři roky. Po uplynutí těchto tří let předloží partnerství své výsledky zasedání GR. Následně mohou být tematická partnerství ukončena, nebo mohou i nadále pokračovat, pokud to bude považováno za nezbytné a rozhodnou-li o tom partneri. O jakýchkoliv institucionálních změnách v partnerství je třeba informovat na zasedání GR.

2. Nová partnerství

Návrhy na nová partnerství musí být předkládány UDG. UDG bude poté o návrzích informovat na zasedání GR. Na zasedání GR bude rozhodnuto o tématech nových partnerství, v nezbytných případech rozhodne neformální zasedání ministrů odpovědných za městské záležitosti.

3. Koordinátoři

Partnerství si ihned po svém ustanovení zvolí jednoho nebo dva členy za koordinátora (koordinátory). Koordinátoři budou předsedat setkáním partnerství. Koordinátoři budou klíčovými aktéry zajišťujícími operativnost Městské agendy pro EU. Budou hlavními kontaktními osobami pro členy partnerství a pro ostatní zúčastněné městské orgány, Komisi a členské státy. Partnerství mohou požádat Komisi o usnadnění procesu týkajícího se (mimo jiné) koordinace mezi jednotlivými partnerstvími a o poskytnutí pomoci v oblasti povinností sekretariátu a odborných znalostí na úrovni EU.

Očekává se, že koordinátoři si uhradí náklady na svou práci.

Povinnosti koordinátorů:

- a) pořádání setkání partnerství: příprava agendy, rozesílání pozvánek, zajištění jednacích místností (na svém ministerstvu, na radnici atd.), případně pozvání (externích) řečníků, vypracování zápisu z jednání atd.;
- b) předsednictví při setkání partnerství;
- c) zajišťování organizace práce v období mezi setkáními partnerství (například písemné konzultace, žádosti o příspěvky, přípravu dokumentů atd.);
- d) funkce spojovacího článku mezi partnerstvími a městskými orgány, Komisí a členskými státy, a to včetně UDG a zasedání GR (včetně návrhu souhrnné výroční zprávy), a širší škálou zúčastněných stran, jako jsou například městské orgány, členské státy nezapojené do konkrétního partnerství a další zúčastněné strany (zejména informování o postupu prací a nabízení možnosti přispět např. prostřednictvím konzultací, e-mailů, aktualizací, konferencí atd.);
- e) spolupráce s dalšími partnerstvími, budou-li se účastníci domnívat, že to přináší přidanou hodnotu;
- f) účast v dalších pracovních skupinách/sítích a přispívání k jejich činnosti;
- g) koordinace návrhu akčního plánu;
- h) monitorování pokroku a podávání zpráv o něm (mimo jiné prostřednictvím webové stránky (viz kapitola III, odstavec 2 pracovního programu));
- i) koordinace prací (například zajištění, aby byly příspěvky připraveny včas a v řádné kvalitě, zprostředkování rozdílných názorů za účelem dosahování společných pozic atd.);

- j) koordinace komunikace týkající se opatření a výsledků (jejich viditelnost);
- k) odpovědnost za předávání výsledků partnerství na zasedání GR.

4. Úloha partnerů:

Partneři mají v partnerství specifické role a povinnosti:

- a) přispívání k realizaci různých opatření v rámci akčního plánu;
- b) zapojování se do technické práce partnerství pomocí vlastních zdrojů;
- c) přispívání k činnostem partnerství prostřednictvím vlastních individuálních odborných zkušeností, ale i širších znalostí organizace, kterou partneři zastupují;
- d) pomoc při debatě o partnerství v rámci svých zemí či regionů.

II. Fáze partnerství a jejich výstupy

Krok 1 – Posouzení aktuálního stavu

V první fázi budou členové partnerství identifikovat stávající práci, která byla vykonána v souvislosti s prioritním tématem (strategie, opatření a pracovní skupiny/sítě týkající se těchto záležitostí na úrovni EU). Jelikož cílem je zabránit zdvojení činností a zajišťovat koordinaci a posilovat to, co již bylo vykonáno, má tento krok klíčový význam pro rozhodování o dalším postupu při rozvíjení partnerství (například: úprava předmětu prioritního tématu a hodnocení významu hlavních průřezových otázek (jak je uvedeno v bodě C); omezování rozsahu působnosti partnerství; organizace aktivního zapojování do stávajících strategií, opatření a pracovních skupin/sítí s cílem zajistit, aby byla zohledněna městská dimenze všech členských států atd.). V této fázi budou členové partnerství rovněž identifikovat zdroje financování a odborné znalosti, které mohou být pro fungování partnerství získány. Komise přispěje tím, že zajistí posouzení aktuálního stavu na úrovni EU.

Krok 2 – Přípravná opatření (identifikace problémů a potenciálu)

Ve druhé fázi budou členové partnerství identifikovat problémy a potenciál s cílem určit, na které oblasti se má akční plán zaměřit. To bude vyžadovat podrobnou rešerši a analýzu. Výše uvedené činnosti je možné vztahovat na úroveň EU nebo na úroveň národní či místní. Výsledkem bude seznam přípravných opatření nezbytných pro definování konečných opatření. Partnerství budou rovněž zohledňovat a respektovat údaje zpřístupněné členskými státy, jejichž zástupci do partnerství nejsou zapojeni.

Krok 3 – Určení cílů a výstupů

Ve třetí fázi se členové partnerství dohodnou na souboru opatření, která řeší definované oblasti prioritního tématu (akční plán). Navrhovaná opatření musí respektovat zásady subsidiarity a proporcionality. Výše uvedené činnosti by v ideálním případě měly být provedeny během prvních 6–12 měsíců trvání partnerství. Pro každé partnerství je k dispozici vzorový akční plán, který by měl zahrnovat:

- a) Opatření, jimiž může být například:
 - i. příprava návrhu lepšího využívání nebo přizpůsobení stávajících právních předpisů EU a nástrojů financování;
 - ii. realizace výzkumného projektu za účelem nalezení možných řešení a/nebo zaplnění mezer ve znalostech na úrovni celé EU;
- b) Podrobný plán pro každé opatření uvádějící požadované výstupy, konečné termíny a příslušnou organizaci (například Komisi, zúčastněné členské státy, městské orgány atd.);

- c) V případě potřeby mohou být stanoveny ukazatele a cíle (avšak pouze tehdy, existuje-li přímá vazba mezi akčním plánem a cílem).

Krok 4 – Provádění akčního plánu

Ve čtvrté fázi by měli členové partnerství soustředit svou činnost (zaměřenou na zlepšování právní úpravy, lepší financování a lepší znalosti) na provádění akčního plánu ve spolupráci s partnery a dalšími zúčastněnými stranami, tj. s dalšími členskými státy, městskými orgány a stávajícími dotčenými městskými sítěmi atd. (jakmile bude akční plán navržen a schválen). Důležité je, aby členové partnerství rozvíjeli vazby s příslušnými orgány / organizacemi / podniky / zúčastněnými stranami a aby jejich práce byla plně transparentní.

Krok 5 – Vyhodnocení partnerství

Hodnocení práce partnerství bude koordinovat zasedání generálních ředitelů, a to po uplynutí tří let nebo dříve, budou-li to GŘ považovat za nezbytné. Výsledky hodnocení budou předloženy na zasedání GŘ. Hodnocení poskytne informace, které budou moci využít další existující i nová partnerství, a mělo by případně obsahovat i obecné návrhy k dalšímu využití.

III. Praktické záležitosti

1. Setkávání a shromáždění

V každém partnerství se rozhodne, jak často budou svolávána zasedání. Během fáze posouzení aktuálního stavu se mohou partnerství setkávat jednou za dva měsíce. V dalších fázích se mohou zasedání partnerství konat alespoň jednou za šest měsíců, aby bylo možné prodiskutovat pokrok dosažený v rámci akčního plánu. Setkání by měla být organizována nejlépe v návaznosti na jiná související jednání nebo události (například tematické akce organizované některou z pracovních skupin EUROCITIES), aby bylo možné vytvářet synergie s dalšími iniciativami a informovat širokou veřejnost o vývoji partnerství.

Komise má navíc v úmyslu zorganizovat jednou za rok setkání se všemi koordinátory za účelem posouzení pokroku probíhajících prací, identifikace synergií mezi partnerstvími a řešení organizačních záležitostí, s čímž Komise a členské státy mohou pomoci.

Komise má rovněž v úmyslu organizovat každý rok shromáždění, na kterých se budou setkávat všichni partneři partnerství a další osoby zapojené do Městské agendy pro EU a kde si účastníci budou moci vyměňovat názory a získávat nové kontakty.

2. Webová stránka

Byla vytvořena webová stránka (www.urbanagenda.nl, od 2. pololetí roku 2016 www.urbanagendaforth.eu, od roku 2017 <https://ec.europa.eu/futurium/en> *pozn. překl.*), na které je možné nalézt všechny informace týkající se Městské agendy pro EU i informace o každém partnerství, například zúčastněné partnery, pracovní dokumenty, shromáždění, výstupy opatření, novinky, termíny setkání atd. Tato internetová stránka umožní ostatním zúčastněným stranám, aby přispívaly k činnostem partnerství nebo akčním plánům a aby vyjádřily svou ochotu se k partnerství připojit nebo k němu přispívat. Za aktualizaci internetové stránky zodpovídají koordinátoři. Pro zajištění

transparentnosti je nezbytně nutné, aby každé partnerství tuto internetovou stránku udržovalo v aktuálním stavu.

3. Monitoring a podávání zpráv o pokroku

Partnerství budou monitorovat pokrok svých prací a budou předkládat UDG souhrnné výroční zprávy o dosaženém pokroku. Na jejich základě sestaví UDG celkovou souhrnnou zprávu o partnerstvích (tato činnost bude koordinována rotujícím předsednictvím EU ve spolupráci s Evropskou komisí). Po schválení na zasedání GŘ bude předsednictví na základě výsledku zasedání GŘ informovat o pokroku v oblasti Městské agendy pro EU ministry odpovědné za městské záležitosti, Evropskou komisí, Evropský parlament a poradní orgány Unie (VR, EHSV).

4. Finanční podpora poskytovaná partnerstvím

V roce 2016 získala finanční podporu Nizozemska první čtyři (pilotní) partnerství: Kvalita ovzduší, Bydlení, Městská chudoba a Začleňování migrantů a uprchlíků.

Aby byl zajištěn počáteční impuls k činnosti prvních (pilotních) partnerství, vyhradilo Nizozemsko na podporu práce každého z těchto čtyř partnerství částku 50 000 eur (například pro pokrytí nákladů za najaté odborníky, k provádění šetření atd.). Ačkoliv by si cestovní náklady a náklady na ubytování měl hradit každý partner sám (účast na jednáních by měla být považována za běžný úkol partnera a je podmínkou skutečného závazku k výkonu určité práce), pilotní partnerství odhalila skutečnost, že zajištění účasti je pro některé partnery bez poskytnutí finanční náhrady obtížné. V případě potřeby lze pro účely poskytování finančních náhrad partnerům (částečně) využít podpurný rozpočet.

V Amsterodamském paktu vyzývají členské státy Evropskou komisí k tomu, aby počínaje 1. lednem 2017 poskytla partnerstvím základní technickou pomoc.

Některé činnosti či opatření v rámci konkrétního akčního plánu mohou být spojena s požadavkem na financování. Proto je důležité, aby členové partnerství rozhodovali o svých zdrojích financování a aby udržovali úzké vazby s financujícími orgány a finančními institucemi (bankami, veřejnými orgány, EIB, řídicími orgány ESIF atd.) a pozorně sledovali příslušné výzvy EU k předkládání projektů, například v rámci iniciativ Urban Innovative Actions, HORIZON, COSME, LIFE atd. Budou-li opatření uvedená v akčním plánu vyžadovat financování, měl by být v daném v akčním plánu popsán způsob takového financování.

Překlad do českého jazyka (ze dne 30. června 2017) neprošel jazykovou úpravou.